

TUCHTCOMMISSIE BETAALD VOETBAL
KONINKLIJKE NEDERLANDSE VOETBALBOND

1. Het verloop van de procedure

Per e-mailbericht d.d. 31 oktober 2022 is PSV Eindhoven, hierna 'PSV', in staat van beschuldiging gesteld op grond van artikel 19 juncto artikel 20, lid 2, sub a van het Reglement Tuchtrechtspraak Betaald Voetbal, hierna 'RTBV', voor wanordelijkheden door aanhang van PSV bij gelegenheid van de gespeelde wedstrijd Ajax – PSV d.d. 30 juli 2022, te weten:

- Het meermalen uiten van discriminerende (antisemitische) spreekoren in het algemeen en/of
- Het uiten van discriminerende (antisemitische/racistische) spreekoren richting spelers Steven Bergwijn en Mohamed Ihattaren.

De aanklager betaald voetbal, hierna: 'de Aanklager', heeft PSV een schikkingsvoorstel aangeboden, inhoudende een geldboete van EUR 20.000,-. Dit schikkingsvoorstel is door PSV niet geaccepteerd. Vervolgens is de zaak aan de tuchtcommissie betaald voetbal, hierna: 'de Tuchtcommissie', voorgelegd.

De Tuchtcommissie heeft in aanwezigheid van de Aanklager de zaak mondeling behandeld op donderdag 24 november 2022. Zij heeft bij die gelegenheid PSV gehoord, vertegenwoordigd door de heer mr. W. Thijssen, General Counsel bij PSV.

2. Vordering van de Aanklager

De Aanklager is van oordeel dat het ten laste gelegde bewezen dient te worden geacht. De Aanklager geeft aan dat het tenlastegelegde wettig en overtuigend bewezen kan worden en verwijst hiertoe naar de stukken in het dossier, zoals het wedstrijdverslag en wedstrijdrapportage en ook de verklaring van PSV zelf.

In artikel 20 RTBV is bepaald dat een betaald-voetbalorganisatie verantwoordelijk is voor wanordelijkheden, veroorzaakt door de aanhang van de desbetreffende betaald-voetbalorganisatie. Echter, voornoemde verantwoordelijkheid komt te vervallen als de club aannemelijk maakt dat zij voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstreckende en stringente aard dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is. De lat om zich te kunnen disculperen ligt erg hoog.

De Aanklager stelt dat door PSV op voorhand maatregelen zijn getroffen in de vorm van het geven van instructies aan stewards en beveiligers en het oproepen van de eigen aanhang. De Aanklager heeft echter moeten constateren dat tijdens en na de wedstrijd nauwelijks maatregelen zijn genomen door PSV. Door PSV zijn stewards in tweede helft van de wedstrijd ingezet. Volgens de Aanklager hielp dit, maar de vraag blijft dan wel staan waarom dat niet direct is gedaan toen het eerste spreekoor ten gehore werd gebracht, aldus de Aanklager. Daarnaast is er volgens de Aanklager door PSV verder niets ondernomen. Personen zijn niet geïdentificeerd, er zijn geen beelden bekeken en uit het dossier blijkt ook niet dat contact is gelegd met de tegenstander of de politie. Uit het dossier blijkt volgens de Aanklager ook niet dat PSV een statement heeft gemaakt waarin afstand is genomen van het aan PSV ten laste gelegde. Hetgeen volgens de Aanklager na afloop van de wedstrijd wel naar buiten is gebracht, is volgens de Aanklager erg mager. Volgens de Aanklager kan PSV zich dus niet disculperen.

Ten aanzien van het verweer van PSV dat door de Aanklager met twee maten wordt gemeten, stelt de Aanklager daarover het volgende. Op basis van het door de Aanklager aangehaalde actieplan 'ons

voetbal is voor iedereen', hierna 'het actieplan', stelt de Aanklager dat de regels ten aanzien van dit soort verwijtbare feiten al aanwezig zijn, maar dienen deze te worden nageleefd. Volgens de Aanklager is dat geen taak van de tuchtrechtelijke organen, maar van de clubs en de KNVB. De Aanklager snapt in dat kader dan ook niet waarom PSV ervoor kiest om met een beschuldigende vinger naar de KNVB te wijzen. Waar het in deze zaak volgens de Aanklager om gaat is wat PSV heeft gedaan naar aanleiding van de antisemitische spreekkoren. Daarnaast is de Aanklager van mening dat er ook helemaal geen sprake is van vergelijkbare situaties en dus van het meten met twee maten. Volgens de Aanklager is het juist dat tijdens de bekerwedstrijd een aantal keer door de aanhang van de tegenstander geroepen is *'alle boeren zijn homo's'* en dat bekeraars zijn gegooid. Het is ook juist dat de Aanklager heeft besloten om daar geen vooronderzoek naar in te stellen. De spreekkoren waren volgens de Aanklager kort, niet massaal en werden door supporters overstemd met een ander lied. Daarnaast heeft de tegenstander zelf naar aanleiding van de wanordelijkheden actie ondernomen en stadionverboden opgelegd. Daarmee heeft de tegenstander volgens de Aanklager voldoende maatregelen getroffen en zich kunnen disculperen.

Strafmaat

Volgens de Aanklager horen discriminerende, antisemitische en racistische spreekkoren in geen enkel voetbalstadion thuis. Het is volgens de Aanklager dan ook de hoogste tijd dat ook de clubs, wellicht nog nadrukkelijker dan voorheen, hun rol pakken, zowel in het voorkomen, signaleren en sanctioneren. Volgens de Aanklager kan dat al door als club alles op alles te zetten om deelnemers aan zulke spreekkoren te achterhalen en te bestraffen, bijvoorbeeld door gebruik te maken van slimme technologie. Dat kan volgens de Aanklager ook al door als club in stevige en heldere bewoordingen afstand te nemen van discriminerende, antisemitische en racistische spreekkoren. De Aanklager constateert dat PSV dit in deze zaak niet of onvoldoende heeft gedaan. Een straf is daarvoor dan ook op zijn plaats en daarom eist de Aanklager conform de richtlijn een geldboete van EUR 20.000, -.

3. Verweer PSV

PSV erkent dat er wanordelijkheden hebben plaatsgevonden door de aanhang van PSV. Hetgeen door de Aanklager ten laste is gelegd kan daarom bewezen worden verklaard. Ondanks dat de Aanklager concludeert dat PSV met name voorafgaand de nodige inspanningen heeft verricht om antisemitische spreekkoren te voorkomen, kan PSV zich niet disculperen van de gedragingen van de eigen aanhang.

Strafmaatverweer

PSV is het echter niet eens met de hoogte van het schikkingsvoorstel en stelt hieromtrent het volgende.

PSV stelt dat zes dagen voordat PSV het schikkingsvoorstel van de Aanklager ontving, FC Utrecht ook een schikkingsvoorstel van de Aanklager heeft ontvangen, waaruit volgens PSV blijkt dat FC Utrecht grofweg dezelfde verwijten wordt gemaakt. Aan FC Utrecht wordt echter een geldboete opgelegd van €10.000,-, waarvan €5.000,- voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar. PSV stelt dat de Aanklager ten aanzien van soortgelijke verwijten voornoemde geldboetes heeft opgelegd. Met betrekking tot het meermalen ten gehore brengen van discriminerende en antisemitisch spreekkoren, stelt PSV dat dit ook het geval was in de zaak van FC Utrecht. Bovendien stelt PSV dat – op basis van een vergelijking van de strafkaarten van beide clubs – niet gevolgd kan worden dat PSV zwaarder zou moeten worden gestraft. Sterker nog, de strafhistorie van PSV in verband met de spreekkoren is aanzienlijk lichter dan die van FC Utrecht, waardoor een lager schikkingsvoorstel voor PSV juist gerechtvaardigd zou zijn.

Sanctionerend beleid RTBV

Om discriminerende en kwetsen spreekkoren in de stadions direct aan te pakken heeft KNVB eveneens de richtlijn *'bestrijding verbaal geweld'* opgesteld als onderdeel van het Handboek Competitiezaken 2021/2022. De richtlijn ziet toe op discriminatoire, racistische, antisemitische en andersoortige spreekkoren. Hieronder vallen volgens PSV ook homo-onvriendelijke uitingen of

sprekkoren. PSV stelt dat verwacht kan worden dat er sanctionerend opgetreden zou worden door de Aanklager tegen elke vorm van discriminerende, homo-onvriendelijke of antisemitische spreekoren. Volgens PSV is dit echter niet het geval. Dit ligt gelegen in het feit dat in het onderhavige dossier duidelijk naar voren komt dat door de aanhang van de tegenstander homo-onvriendelijke spreekoren ten gehore zijn gebracht, maar heeft de Aanklager geen vooronderzoek ingesteld. Volgens PSV heeft het niet handhavend optreden van de Aanklager ten aanzien van de spreekoren tot gevolg dat dergelijke uitspraken kennelijk gedoogd worden. Volgens PSV zal met een dergelijk gedoogbeleid het gedrag niet veranderen nu bij de wedstrijd tussen Ajax en PSV van 6 november 2022 – waar geen PSV-supporters aanwezig waren – wederom volgens PSV dergelijke homo-onvriendelijke leuzen ten gehore zijn gebracht. Met betrekking tot dit punt, verzoekt PSV de Tuchtcommissie om in haar vonnis een verklaring van recht uit te spreken dan wel een overweging op te nemen dat de Aanklager bevoegd is homo-onvriendelijke spreekoren te onderzoeken en betaald-voetbalorganisaties daartoe in staat van beschuldiging te stellen.

Op basis van het bovenstaande, verzoekt PSV de Tuchtcommissie te oordelen dat de aan PSV op te leggen geldboete moet worden gematigd naar nihil, althans naar een geldboete van EUR 10.000, -, waarvan EUR 5.000, -, voorwaardelijk en, zoals eerder aangegeven, voor recht te verklaren dat de Aanklager bevoegd is om homo-onvriendelijke spreekoren te onderzoeken en betaald-voetbalorganisaties daartoe in staat van beschuldiging te stellen.

4. Bewezenverklaring

De Tuchtcommissie acht het ten laste gelegde bewezen. De bewezenverklaring steunt op de navolgende bewijsmiddelen:

- Het wedstrijdverslag d.d. 30 juli 2022, opgesteld door de heer J. De Lange, voor zover inhoudende:

“Gedurende de eerste helft waren met grote regelmaat spreekoren vanuit het bezoekersvak hoorbaar. 20.02 uur: Steven Bergwijn vieze vuile kke Jood, ga maar lekker dood (of woorden van gelijke strekking). 20.02 uur: Mo Ihattaren vieze vuile kke Jood, ga maar lekker dood (of woorden van gelijke strekking)(...)”

- De wedstrijdrapportage d.d. 30 juli 2022, opgesteld door de heer H. Askamp, voor zover inhoudende:

“(…) Door PSV-supporters in het uitvak (niet zelf kunnen verstaan, maar gemeld door de VC van Ajax in de nabespreking): kwetsende spreekoren in de richting van Ajax-speler Bergwijn en “Hamas, Hamas, alle joden aan het gas” (…)

- Het door PSV op zitting gestelde.

5. Bespreking van het verweer en strafmaatmotivering

Zoals door de Aanklager gesteld, dient de Tuchtcommissie een oordeel te vormen over de vraag of PSV voor, tijdens en na de wedstrijd voldoende maatregelen heeft getroffen van dusdanig verstreckende en stringente aard, dat de kans dat haar aanhang zich misdraagt te verwaarlozen is.

Uit hetgeen PSV heeft aangevoerd, leidt de Tuchtcommissie af dat PSV wel maatregelen heeft genomen, maar zijn deze maatregelen niet voldoende zijn geweest om de in de zaak genoemde ongeregeldeheden te voorkomen. Dit wordt door PSV erkend. Zoals door de Aanklager gesteld, is ook de Tuchtcommissie op grond van het dossier en hetgeen op ter zitting is aangevoerd van oordeel dat PSV in de gegeven omstandigheden voor, tijdens en na de wedstrijd onvoldoende maatregelen heeft genomen en zich daarom niet kan disculperen.

De Tuchtcommissie komt tot het oordeel dat PSV zich schuldig heeft gemaakt aan het ten laste gelegde.

Strafmaatoverwegingen

Bij de strafoplegging houdt de Tuchtcommissie rekening met alle feiten en omstandigheden waaronder het ten laste gelegde is begaan en met hetgeen bij de behandeling ter zitting naar voren is gekomen.

Ten aanzien van het verweer van PSV dat met betrekking tot de tegenstander met twee maten wordt gemeten, zal de Tuchtcommissie dit verweer terzijde schuiven. Elke zaak dient op haar eigen merites te worden beoordeeld en de Aanklager heeft gemotiveerd aangegeven waarom de zaak tegen de tegenstander een andere beoordeling heeft gehad. De Aanklager heeft in dat kader bevestigd dat de gedragingen van de tegenstander – de homo-onvriendelijke spreekkoren – strafbaar zijn en blijven. Het verzoek van PSV aan de Tuchtcommissie om een verklaring van recht, wordt dan ook door de Tuchtcommissie afgewezen. Immers, voor alle partijen was en is het duidelijk dat ook het door een aanhang van een club ten gehore brengen van homo-onvriendelijke spreekkoren tot een onderzoek aan de kant van de Aanklager kan leiden. Het is echter de Aanklager die in eerste – tuchtrechtelijke – instantie bepaalt of de club in kwestie in staat van beschuldigd moet worden gesteld.

Ten aanzien van de op te leggen straf, weegt de Tuchtcommissie in het nadeel van PSV mee de ernst en mate van spreekkoren die door haar aanhang tijdens de wedstrijd ten gehore zijn gebracht. De Tuchtcommissie volgt de Aanklager in haar standpunt dat discriminerende, antisemitische en racistische spreekkoren in geen enkel voetbalstadion thuishoren. Ook de tuchtcommissie meent dat clubs – gezien het maatschappelijke belang en mede naar aanleiding van het eerdergenoemde actieplan – actiever moeten optreden en dit soort ongeregeldeheden moeten proberen te voorkomen, signaleren en sanctioneren. Daarnaast acht de Tuchtcommissie het laakbaar en verwijtbaar dat PSV na de wedstrijd geen concrete maatregelen heeft getroffen, waaronder de identificatie van personen.

In het voordeel van PSV weegt de Tuchtcommissie mee dat PSV met betrekking tot de verweten gedragingen een beperkte strafkaart heeft. De Tuchtcommissie is van oordeel dat PSV op zitting overtuigend heeft aangegeven dat het verschil tussen de straffen zoals deze in andere grotendeels soortgelijke zaken – in dit kader de zaken van PSV en FC Utrecht – worden opgelegd – noemenswaardig en deels onverklaarbaar – groot is. De Tuchtcommissie realiseert zich dat deze zaken inhoudelijk niet identiek zijn en op hun eigen merites moeten worden beoordeeld, maar is wel – met name ten aanzien van de beoordeling en weging van de strafkaarten van de betreffende clubs – van oordeel dat in deze zaak dit in het voordeel van PSV gewogen moet worden.

Zoals eerder aangegeven, is de Tuchtcommissie van oordeel dat PSV maatregelen heeft getroffen, echter volgt de Tuchtcommissie de Aanklager ook in haar standpunt dat PSV in deze zaak stringenter en effectievere maatregelen had kunnen en moeten nemen, met name tijdens en na de wedstrijd. Hoewel PSV dit heeft nagelaten en haar dienaangaande verwijten kunnen worden gemaakt, ziet de Tuchtcommissie wel redenen, zoals hierboven aangegeven, om de straf zoals deze in het schikkingsvoorstel aan PSV is aangeboden te matigen. De Tuchtcommissie is van oordeel dat op dit moment een deels voorwaardelijke geldboete passend en geboden is.

De Tuchtcommissie vindt dan ook de navolgende straf passend.

6. De beslissing

Bewezen wordt verklaard hetgeen onder 4. is vermeld. Het bewezenverklaarde is strafbaar.

PSV wordt veroordeeld tot een geldboete van EUR 20.000, -, waarvan EUR 7.500, - voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar.

PSV wordt veroordeeld in de kosten van de mondelinge behandeling welke met PSV in rekening-courant zullen worden verrekend.

Aldus beslist op 24 november jl. door de heer mr. J. H. van der Velden, voorzitter, de heer mr. N. J. Batelaan en de heer R. Stolte, leden, bijgestaan door de heer mr. M. Faouzi, secretaris.